

INFO PRESS

Educația precară a femeilor lasă amprente asupra copiilor – multe mame își lasă copiii în grija rudelor, pentru munca necalificată din străinătate

București, 15 iunie 2011: Dacă în ceea ce privește formele preuniversitare de învățământ, rata participării nete la educație a fetelor este aproape egală cu cea a participării băieților, mult mai puține fete decât băieți urmează studii superioare. Astfel, potrivit ultimelor date sintetizate de UNESCO, **57% dintre fetele din România își continuă educația după terminarea liceului, în vreme ce 72% dintre băieți sunt înscriși la o facultate.**

“Stăncuța, pentru că acesta îi este numele, s-a născut într-o familie săracă, cu patru copii și părinți lipsiți de educație. A repetat de mai multe ori clasa I, pentru că nu putea să meargă la școală, neavând ce încălța și îmbrăca, dar și pentru că îi era atât de foame încât i se făcea rău la școală și stătea cu capul pe bancă. Într-un an a avut șansa să aibă o învățătoare care a reușit să îi insuflă dragostea de carte. Era singura din familie care a învățat să citească. Acum, la 20 de ani, Stăncuța nu lucrează, are doar patru clase, stă cu familia ei în aceleași condiții și la întrebarea ce și-ar dori, a spus : „Îmi doresc să lucrez orice să îmi ajut familia și să merg din nou la școală, să îmi continui studiile.” (Profesor învățământ primar, Școala cu clasele I-IV Gura Roșiei).

“Am încheiat ședința cu părinții. Am rămas în clasă să-mi strâng lucrurile ;i, când mă pregăteam să plec, mama elevei mele, L. L., pe nume M. I., intră plângând în sala de clasă. M-am speriat. Nu știam cum s-o liniștesc, s-o opresc din plâns. Părea un copil care încerca să se scuze după un test la care nu a știut... Cel puțin așa mi se părea mie...și nu m-am înșelat.

Doamna M.I. se întorsese în clasă să-mi spună că nu completase chestionarul dat de mine la ședință. N-am apucat s-o întreb de ce, căci mi-a spus printre lacrimile care-i curgeau încă pe obraz, că nu știe să scrie și să citească. Am rămas mută de uimire, știind că fiica dumneaei, L.L., venită anul acesta în clasa mea, citește bine, scrie corect românește.....ba chiar are rezultate bune și la limba engleză.” (învățător).

Nivelul de educație influențează direct egalitatea de șanse a femeilor în ceea ce privește accesul pe piața muncii. Astfel, **în condițiile în care, în România, rata de ocupare a femeilor este mult mai mică decât a bărbaților și mult mai scăzută decât în celelalte țări europene, se constată că doar femeile care au studii superioare au șanse egale cu bărbații de a intra pe piața muncii.** Un alt aspect îngrijorător constă în faptul că femeile reprezintă două treimi din persoanele descurajate să intre pe piața muncii. (*Riscuri și inechități sociale în România, Administrația Prezidențială, septembrie 2009*).

“Mama lucrează în Italia, ca să ne poată crește și ține în școală pe mine și pe fratele meu mai mic, în vârstă de 8 ani. Îmi este greu să stau cu bunica și cu o mătușă, pentru că îmi lipsește apropierea mamei mele. Uneori îmi vine să fug de acasă, să fug de la școală, să fug... să plâng... Dar trebuie să învăț, să răsplătesc astfel eforturile mamei, să învăț să prețuiesc mai mult preocuparea celor din jur pentru propria-mi educație. (I.L. , elevă în clasa a VI-a, Dâmbovița).

“S.F, 12 ani, a pășit sfioasă într-o sală de clasă unde nu mai fusese niciodată. Mâinile îi transpirau fără voie, glasul I se stinsese. Nici nu știa unde să privească: pe pereții ornați, la pupitrele frumos colorate, la planșele didactice, toate îi erau necunoscute”. (Profesor învățământul primar, Colegiul Național „Roman – Vodă”, Roman).

Organizația Salvați Copiii România a derulat, în perioada 2 mai – 15 iunie 2011, campania „Este un drept. Fă-l să fie drept! Educație pentru fete și femei, acum!”, în cadrul Campaniei Globale pentru Educație (Global Campaign for Education), în parteneriat cu **Ministerul**

Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii „Romani Criss”, Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională „Step by Step”, World Vision România, Federația Națională a Asociațiilor de Părinți, Centrul Educația +, Asociația Ovidiu Rom și Federația Sindicatelor Libere din Învățământ.

Activitățile de conștientizare și informare au avut loc în aproape **1.000 de unități de învățământ** din întreaga țară. Printre problemele semnalate de școli în urma activităților din campanie, se numără:

- **Neînscrierea la școală și abandonul școlar timpuriu.** Între materialele primite de Organizația Salvați Copiii de la participanții la activitățile Campaniei Globale pentru Educație 2011 se află și povestiri despre copii care nu au mers niciodată la școală sau au abandonat școala după foarte puțini ani. Pornind de la aceste informații, la care se adaugă datele statistice privind rata netă de participare școlară și abandonul școlar, dar, mai ales cazurile a numeroși copii care beneficiază de serviciile organizației noastre în vederea prevenirii abandonului școlar, a înscrierii sau reînscrierii la școală a școală, dorim să supunem atenției factorilor de decizie și experților în domeniul educației nevoia de a pune la punct un mecanism de colaborare între instituțiile (și organizațiile) relevante prin care să se asigure punerea în practică a dispozițiilor legale menite să garanteze dreptul la educație al fiecărui copil.
- **Impactul educației mamei asupra calității vieții copilului.** Din materialele primite de la participanții la activitățile derulate în cadrul Campaniei Globale pentru Educație reiese clar existența unei legături puternice și complexe între educația de care a beneficiat mama și calitatea vieții copilului (sănătate, nivel de trai, participarea la educație, supraveghere și îndrumare etc). Aspectele și situațiile relatate în povestirile și testimonialele primite sunt diverse – mame cu un nivel redus de educație care neglijează educația copiilor lor, dar și mame care nu au putut beneficia de educație și care depun eforturi remarcabile astfel încât copiii lor să meargă la școală, copii din familii sărace care sunt nevoiți să muncească și nu pot merge la școală, dar și copiii care, în ciuda posibilităților materiale reduse ale familiei și chiar fără sprijinul acesteia, reușesc să își continue educația, părinți care din cauza educației precare au

- fost nevoiți să plece la muncă în străinătate, lăsând copiii în grija altor membri ai familiei, mame care nu au fost niciodată la școală și care, pentru a-și putea sprijini copiii inclusiv în ceea ce ține de reușita școlară, s-au înscris în programe tip „A doua șansă”.
- **Educația pentru fete și femei rome.** În legătură cu acest subiect, este interesant de analizat modul în care informațiile, imaginile și materialele primite de la școlile din comunitățile unde locuiesc și romi demonstrează clar atât interesul și eforturile depuse de familii, de cadrele didactice și de comunitatea locală pentru școlarizarea copiilor rome, dar și obstacolele întâmpinate în această direcție (în primul rând sărăcia). Pe de altă parte, materialele primite de la participanți care nu cunosc neapărat în mod direct realitățile comunităților rome demonstrează cu claritate că încă subzistă numeroase stereotipuri legate mai ales de accesul la educație al fetelor rome (mariaje timpurii, tradiții care interzic accesul la educație al fetelor etc.).
- **Educația pentru valori și abilități de viață.** Această necesitate rezultă din interesul și aprecierea de care s-au bucurat unele dintre activitățile organizate în cadrul Campaniei, în special discuțiile cu specialiștii în domeniul prevenirii traficului de ființe umane, dezbaterile despre rolurile și egalitatea de gen, întâlnirile cu medici care au oferit informații despre sănătate și opțiuni pentru un stil de viață sănătos, discuțiile cu profesioniști în anumite domenii în cadrul cărora participanții au putut afla numeroase informații legate de orientarea profesională și alegerea carierei. Din evaluările și informațiile primite atât de la elevi, cât și de la cadrele didactice reiese cu claritate că astfel de activități și demersuri nu doar că se bucură de interesul elevilor, ci și răspund unor nevoi de (in)formare insuficient acoperite de programa școlară.

*„Educația este singura șansă a fetelor de a-și construi un drum independent în viață. Pe de o parte, pentru că, în lipsa studiilor sau cu un nivel redus de școlarizare, femeile sunt nevoite să muncească pe piața neagră, din România sau din străinătate. Pe de altă parte însă, și aici vorbim despre un fapt extrem de grav, fetele care nu participă la școală sunt vulnerabile în fața traficului de persoane”, a declarat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.***

Pornind de la problemele identificate în campanie, Salvați Copiii România consideră că anumite direcții de acțiune sunt imperios necesare:

1. **Programa școlară trebuie să asigure elevilor dobândirea unor valori, cunoștințe și abilități de viață** (noțiuni și abilități pentru un stil de viață sănătos, egalitate de gen, non-discriminare, prevenirea riscurilor de a deveni victime ale traficului de ființe umane, orientare profesională, utilizarea în siguranță a Internetului etc).
2. **Este nevoie de un mecanism de comunicare și colaborare între autoritățile/organizațiile relevante**, prin aplicarea căruia să se asigure înscrierea la școală și frecventarea învățământului obligatoriu de către toți copiii cu vârstă școlară.
3. **În perioadă de criză economică, mai mult decât oricând, pentru ca fiecare copil să poată beneficia de dreptul la educație, este esențial ca autoritățile să-și respecte angajamentul de a aloca (și de a cheltui) 6% din PIB pentru educație.**

Recensământul populației din anul 2002 relevă că femeile reprezintă aproape **70 %** dintre persoanele cu vârsta peste 12 ani care nu au absolvit nici măcar școala primară, iar analfabetismul afectează de peste două ori mai multe femei decât bărbați. Astfel, populația de sex masculin participă la educație în proporții mai ridicate decât cea de sex feminin. Nu de puține ori auzim din partea părinților replica „e băiat, să știe și el să scrie și să citească că poate învață o meserie”. Discriminarea de gen pe care o fac unii părinți contravine, și ea, dreptului la educație și la șanse egale de acces în învățământ, pe care statul le garantează. În același registru, este de așteptat o rată a abandonului mai ridicată în cazul populației școlare feminine. (*Copiii noștri, Copiii de lângă noi*, cercetare realizată de **Institutul de Sociologie al Academiei Române la comanda Europa FM, 2010**).

Începând cu anul 2001 **Organizația Salvați Copiii** Romania coordonează anual, la nivel național, acțiunile din cadrul Campaniei Globale pentru Educație urmărind, alături de ceilalți

membri ai Coaliției, progresul înregistrat prin reglementări naționale și cooperare internațională de guvernele statelor semnatare ale Convenției de la Dakar în vederea realizării celor 6 Obiective EFA: (1) extinderea educației preșcolare; (2) asigurarea învățământului obligatoriu gratuit pentru toți copiii; (3) promovarea educației continue și a învățării abilităților de viață pentru tineri și adulți; (4) creșterea ratei de alfabetizare a adulților cu 50% la nivel global; (5) atingerea parității de gen până în 2005 și (6) creșterea calității în educație.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm contactați:

Roxana Paraschiv, Coordonator Program Salvați Copiii România, 0745.664.674
roxana.paraschiv@salvaticopiii.ro

Organizația Salvați Copiii România este o instituție cu rol social, a cărei misiune este aceea de a garanta egalitatea de șanse pentru toți copiii, indiferent de mediul din care aceștia provin, prin utilizarea propriei expertize, precum și prin presiuni exercitate asupra factorilor de decizie și mobilizarea liderilor din societatea civilă. Salvați Copiii promovează de 20 ani drepturile copilului, în acord cu prevederile Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. Peste 500.000 de copii au fost incluși în programe educative, de protecție și asistență medico-socială, de stimulare a participării lor în acțiuni de promovare și recunoaștere a drepturilor lor. Este membră a Alianței Internaționale Salvați Copiii, cea mai mare organizație independentă din lume de promovare a drepturilor copiilor, care cuprinde 29 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări. Pentru mai multe informații despre programele Salvați Copiii vizitați www.salvaticopiii.ro

Salvați Copiii
Save the Children Romania